

PM Rotel I (Dnr KS 2021/826)

Projektrapport nr 3/2021 - Idéburet offentligt Partnerskap – Samverkan för att lösa samhällsutmaningar

Begäran om yttrande från stadsrevisionen, revisorsgrupp 1

Svarstid den 30 september 2021

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Som yttrande över stadsrevisionens rapport hänvisas till vad som sägs i promemorian.

Föredragande borgarrådet Anna König Jerlmyr anför följande.

Ärendet

Stadsrevisionen har granskat stadens styrning och uppföljning av idéburet offentligt partnerskap (IOP), en modell för samverkan mellan offentliga och idéburna aktörer. IOP kompletterar föreningsbidrag och upphandling och har som målsättning att lösa en gemensamt identifierad samhällsutmaning vilket definieras som ett politiskt identifierat problemområde som är alltför komplex för att hanteras av en ensam aktör. Parterna ska tillsammans formulera konkreta målsättningar för det gemensamma problemområdet och hur respektive part kan bidra. Respektive part ska även i sin organisation besluta om att ingå partnerskap. Under genomförandet ska det finnas en löpande dialog om hur arbetet för att nå det gemensamma målet fortlöper. Samtliga parter ska bidra till den gemensamma uppföljningen. De nämnder som ingår i granskningen är socialnämnden samt stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta-Vantör, Rinkeby-Kista och Farsta. Kommunstyrelsen berörs av granskningen genom att kommunövergripande styrdokument jämförts med de intentioner om idéburet offentligt partnerskap som framkommer i metodstöd, vägledning och offentliga utredningar.

Av stadsrevisionens granskning framkommer att det saknas agendasättning och tydlig uppföljning av den gemensamma samhällsutmaningen och lösningen. Kopplingen till politiskt program eller plan för att möta samhällsutmaningen beskrivs inte tydligt i de granskade partnerskapen. Vidare framkommer att nämnder och förvaltningars kunskap om bakgrund till, och syfte med, IOP varierar. Stadsrevisionen menar i projektrapporten att stadens styrdokument beskriver IOP på delvis motstridiga sätt, vilket gör styrningen otydlig. Det saknas i förekommande fall dokumentation av vilka överväganden som gjorts när nämnden beslutar om att ingå partnerskap. Stadsrevisionens sammantagna bedömning är att nämndernas styrning och uppföljning av IOP behöver utvecklas för att partnerskapen ska ge avsedd effekt på politiskt prioriterade samhällsutmaningar.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret bedömer att stadens riktlinjer avseende IOP i sig inte är felaktiga men menar dock att det kan finnas anledning att se över om riktlinjerna och tillhörande stödmaterial kan förtydligas. Arbetet med stöd i hur riktlinjerna tillämpas och hur uppföljningen av tecknade IOP-avtal kan utvecklas.

Mina synpunkter

Jag välkomnar stadsrevisionens rapport som granskat stadens styrning och uppföljning av idéburet offentligt partnerskap. Civilsamhället och dess idéburna verksamheter har en lång och viktig funktion, inte minst här i Stockholm. Jag delar stadsledningskontorets bedömning att det kan finnas anledning att se över om riktlinjerna och tillhörande stödmaterial kan förtydligas liksom att det är viktigt att arbeta med stöd rörande hur riktlinjerna tillämpas samt hur uppföljningen av tecknade IOP-avtal kan utvecklas.

I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Som yttrande över stadsrevisionens rapport hänvisas till vad som sägs i promemorian.

Stockholm den 15 september 2021

ANNA KÖNIG JERLMYR

Bilaga

Projektrapport nr 3/2021 - Idéburet offentligt Partnerskap – Samverkan för att lösa samhällsutmaningar

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden Jan Valeskog och Emilia Bjuggren (båda S) och borgarrådet Torun Boucher (V) enligt följande.

Civilsamhället har varit med och utvecklat den svenska välfärdsmodellen, i samspel med staten och kommunerna. Viktiga sociala reformer har ofta initierats av folkrörelser. Flera av de välfärdstjänster som i dag är offentligt styrda och finansierade startades som verksamheter drivna av idéburna föreningar. Idéburna organisationer är fortfarande viktiga för lyfta fram brister i samhällsbygget och hitta lösningar. De kan agera som sociala innovatörer som ser samhällsproblem, beskriver dem och utvecklar metoder för att lösa dem. De ideella aktörerna är viktiga samarbetspartner som med sin expertis och sitt nätverk kan bidra till att nya grupper nås och till att stärka stadens arbete.

Syftet med IOP är just att med hjälp av föreningar och organisationer möta samhällsproblem som staden ensam inte kan lösa. Vi tror på den kraft och förmåga som civilsamhället besitter. Därför vill vi se en starkt samverkan med civilsamhället.

Revisionens granskning visar att Stockholms stad arbete med IOP inte är tillräckligt bra. Samtidigt är resultaten inte förvånande eftersom majoriteten inte har prioriterat föreningslivet i Stockholm. Inte heller har majoriteten velat ta sig an de samhällsutmaningar som finns i vår stad. Att majoriteten har valt att inte förlänga IOP-avtalen med till exempel Fryshuset i Östberga eller Folkets Husby sänder en signal om majoritetens syn på den ideella sektorn. Det gör även de nedskärningar som har gjorts på stödet till lokalföreningar. Vi anser att det är viktigt att staden snarast åtgärdar de brister som revisionen påpekar och prioriterar samarbetet med föreningslivet. Utbildningsinsatser om IOP behöver genomföras så att samtliga nämnder är införstådda med syftet och betydelsen av partnerskap. IOP ska inte användas som ett slags förenings- eller verksamhetsbidrag. Utan det är ett partnerskap mellan organisation och berörd nämnd med syfte att möta ett samhällsproblem. Med tydliga ramar och förväntningar. Att använda sig av IOP innebär att båda parter gör ett aktivt ställningstagande om att tillsammans lösa en utmaning. Vi anser att kommunfullmäktige ska anta nya riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap med syfte att fler partnerskap ska slutas, samhällsutmaningar ska mötas och målsättningar i Agenda 2030 ska förverkligas.

Kommunstyrelsen

Särskilt uttalande gjordes av Karin Wanngård, Jan Valeskog, Emilia Bjuggren och Kadir Kasirga (alla S) och Rashid Mohammed och Torun Boucher (båda V) med hänvisning till Socialdemokraternas och Vänsterpartiets gemensamma särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Ersätтарыttrande gjordes av Lisa Palm (Fi) med hänvisning till Socialdemokraternas och Vänsterpartiets gemensamma särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Stadsrevisionen har granskat stadens styrning och uppföljning av idéburet offentligt partnerskap (IOP), en modell för samverkan mellan offentliga och idéburna aktörer. IOP kompletterar föreningsbidrag och upphandling och har som målsättning att lösa en gemensamt identifierad samhällsutmaning vilket definieras som ett politiskt identifierat problemområde som är alltför komplex för att hanteras av en ensam aktör. Parterna ska tillsammans formulera konkreta målsättningar för det gemensamma problemområdet och hur respektive part kan bidra. Respektive part ska även i sin organisation besluta om att ingå partnerskap. Under genomförandet ska det finnas en löpande dialog om hur arbetet för att nå det gemensamma målet fortlöper. Samtliga parter ska bidra till den gemensamma uppföljningen. De nämnder som ingår i granskningen är socialnämnden samt stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta-Vantör, Rinkeby-Kista och Farsta. Kommunstyrelsen berörs av granskningen genom att kommunövergripande styrdokument jämförts med de intentioner om idéburet offentligt partnerskap som framkommer i metodstöd, vägledningar och offentliga utredningar.

Av stadsrevisionens granskning framkommer att det saknas agendasättning och tydlig uppföljning av den gemensamma samhällsutmaningen och lösningen. Kopplingen till politiskt program eller plan för att möta samhällsutmaningen beskrivs inte tydligt i de granskade partnerskapen. Vidare framkommer att nämnder och förvaltningars kunskap om bakgrund till, och syfte med, IOP varierar. Stadsrevisionen menar i projektrapporten att stadens styrdokument beskriver IOP på delvis motstridiga sätt, vilket gör styrningen otydlig. Det saknas i förekommande fall dokumentation av vilka överväganden som gjorts när nämnden beslutar om att ingå partnerskap. Stadsrevisionens sammantagna bedömning är att nämndernas styrning och uppföljning av IOP behöver utvecklas för att partnerskapen ska ge avsedd effekt på politiskt prioriterade samhällsutmaningar.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 22 juni 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholms stads samverkan med civilsamhällets organisationer genom idéburet offentligt partnerskap (IOP) är betydelsefullt för att nå flera av kommunfullmäktiges mål, däribland mål 2.4. *Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring* samt 3.2. *Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna*.

Stadsledningskontoret delar revisionskontorets uppfattning att det är viktigt att de IOP-avtal som staden ingår har en tydlig koppling till identifierade samhällsutmaningar. Stadsledningskontoret menar dock att detta inte nödvändigtvis behöver utgöras av ett fristående dokument som är politiskt beslutat. Kommunfullmäktiges budget, samt nämndernas efterföljande verksamhetsplaner, bör i detta sammanhang kunna fylla den funktionen.

Stadsledningskontorets bedömer att stadens riktlinjer avseende IOP i sig inte är felaktiga. Stadsledningskontoret anser dock att det kan finnas anledning att se över om riktlinjerna och tillhörande stödmaterial kan förtydligas samt arbeta med stöd i hur riktlinjerna tillämpas och hur uppföljningen av tecknade IOP-avtal kan utvecklas. Under 2021 har kommunfullmäktige även beslutat om *Riktlinjer avseende förenings- och kulturstöd – demokrativillkor* för att säkerställa att stöd inte ges till föreningar/organisationer som har en verksamhet som står i strid med samhällets grundläggande värderingar om respekt för alla människors lika värde och enskildas grundläggande fri- och rättigheter. I detta arbete är en tät uppföljning av beviljat stöd ett viktigt verktyg för bidragsgivande nämnd.

Stadsledningskontoret instämmer i behovet av revidering av befintliga riktlinjer avseende IOP men menar att revisionskontorets rekommendation att avvakta att ingå nya IOP är för långtgående.

Stadsledningskontoret föreslår att remiss *Projektrapport nr 3/2021 – idéburet offentligt partnerskap – samverkan för att lösa samhällsutmaningar* anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.